

ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

การกัดเซาะชายฝั่งเกิดขึ้นตลอดแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ตั้งแต่อ่าวไทยฝั่งตะวันออกและตะวันตกจนถึงอ่าวไทยตอนล่าง และมีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น

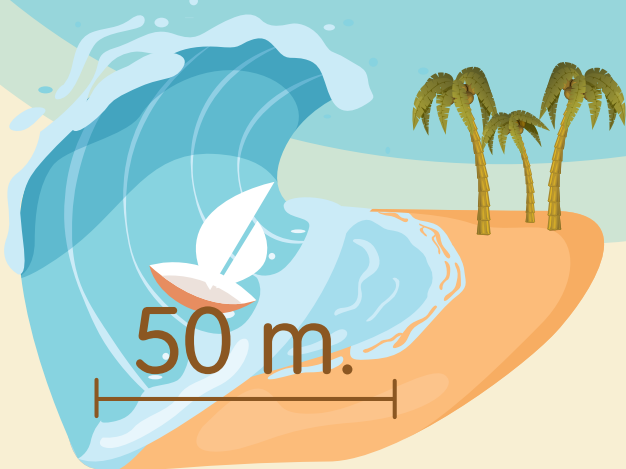
พื้นที่วิกฤต
12 จังหวัด

ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในอัตรา

1-5 เมตรต่อปี

หาดชลทัศน์ จังหวัดสงขลา
เป็นพื้นที่วิกฤตที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งระดับรุนแรง

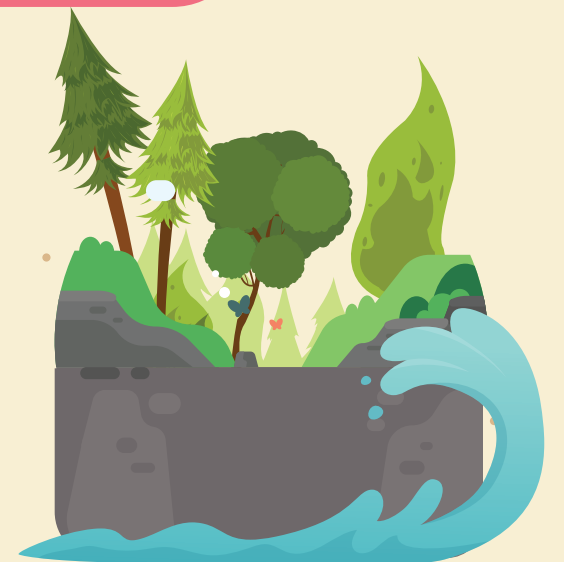
ผลกระทบของหาดชลทัศน์ในปัจจุบัน

มีการกัดเซาะ
ไปมากกว่า 50 เมตร
ในระยะเวลา 10 ปี

สิ่งก่อสร้างชายฝั่งประเภทต่าง ๆ
ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทิศทางของกระแสน้ำ
ทำให้การกัดเซาะรุนแรงมากขึ้น

การแก้ปัญหาปัจจุบัน
ใช้โครงสร้างแข็งที่ยังไม่ก่อให้เกิด
ความยั่งยืนของชุมชน

Great Forest Wall

กรณีศึกษาการประยุกต์หลักการ การปลูกป่านิเวศ (Eco-forest) ตามหลักการของ ศ.ดร.อาคิระ มียาวากิ ในชายฝั่งตะวันออกของประเทศญี่ปุ่น
เรียกว่า แนวกำแพงธรรมชาติขนาดใหญ่ หรือ Great Forest Wall เพื่อฟื้นฟูผลกระทบและป้องกันพายุซัดฝั่งจากสึนามิในอนาคต

หลักการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกบริเวณชายหาด

สามารถปลูกตามแนวชายฝั่ง

ใบทนต่อไอเกลือและลดการคายน้ำ

โตเร็วและง่ายในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ระบบรากที่แผ่กว้างช่วยยึดดินและทรายไว้

การดำเนิงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแนวทางการลดผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล การกัดเซาะชายฝั่งและพายุซัดฝั่งด้วยหลักการปลูกป่านิเวศ ณ หาดชลาทัศน์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

เพื่อนำผลสำเร็จและรูปแบบการปลูกป่านิเวศไปใช้ขยายผล ในพื้นที่อื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบต่อไป

คัดเลือกพื้นที่ทดลอง

เนื่องจากหาดชลาทัศน์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ที่ได้รับการกัดเซาะรุนแรง มากกว่า 50 เมตร ในระยะเวลา 10 ปี จึงถูกคัดเลือกให้เป็นพื้นที่ทดลอง

แปลงทดลองปลูกป่าบริเวณหาดชลาทัศน์ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
ตามพิกัด GPS : 7°10'59.4"N 100°36'59.5"E

รูปแบบการปลูกป่านิเวศ

เพื่อลดผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล การกัดเซาะชายฝั่ง และพายุพัดฝั่ง

คัดเลือกพันธุ์ไม้ 3 กลุ่ม ตามลำดับความสูงของเรือนยอด

ที่มีความเหมาะสม มีความทนทานต่อไอเค็มของทะเลและมีการเจริญเติบโตเร็ว

1

ไม้ยืนต้น

จิกทะเล
หยีทะเล

2

ไม้ต้นเตี้ย

แสมทะเล คอร์ด็ย หมีนทะเล
หงอนไก่ทะเล ฝาดดอกขาว

3

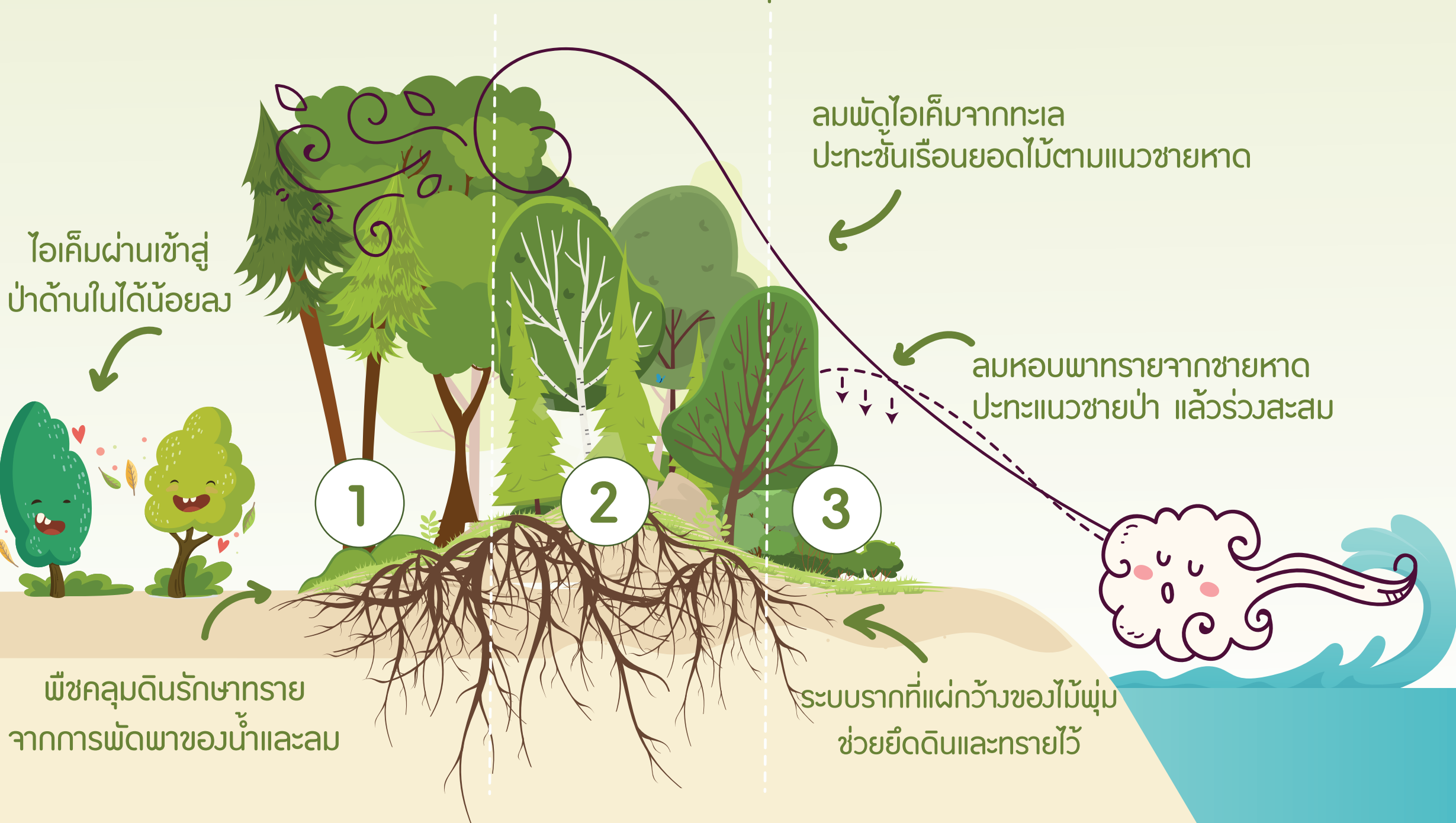
ไม้พุ่ม

ปอทะเล โพทะเล
รักทะเล เตยทะเล

โครงสร้างสังคมพืช ป่านิเวศชายหาด

ที่สามารถรับแรงปะทะจากคลื่นทะเล พายุพัดฝั่ง ลม ทลาย และไอเค็ม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สิ่งที่ต้องเตรียมสำหรับการปลุกป่าไม้ในพื้นที่แปลงทดลอง

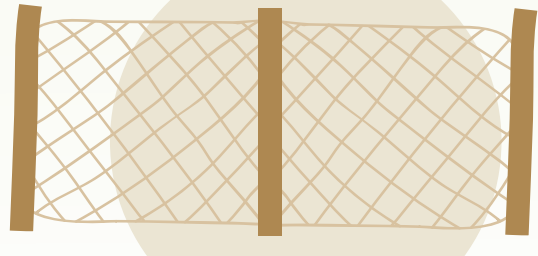
-

1 กล้าไม้
อายุประมาณ 6-8 เดือน
ความสูงประมาณ 60-80 เซนติเมตร
-

2 ดินสำหรับปลุกพืช
ผสมมูลวัวและปุ๋ยอินทรีย์
ในอัตราส่วน 1:1
-

3 ไม้ไผ่
สำหรับป้องกันไม้ล้ม
-

4 ฟางคลุมดิน
เพื่อรักษาความชื้น
-

5 ติดตั้งระบบรดน้ำแบบสปริงเกอร์
สำหรับการดูแลรักษาต้นไม้ในช่วงแรก
-

6 จัดทำแนวป้องกันลมโอเค็ม
ด้วยตาข่ายไนลอนให้กับต้นไม้ที่ปลูกใหม่

แนวทาง การดำเนินงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การเตรียมบุคลากร

สร้างทีมแกนนำและทีมงาน โดยอบรมให้ความรู้ให้ทีมแกนนำเข้าใจเทคนิคและวิธีการปลูกอย่างถูกวิธี ถ่ายทอดเทคนิคและให้คำแนะนำแก่ทีมงาน ได้อย่างถูกต้อง

แนวทางการดำเนินงานหลังปลูก

ดูแลรักษาต้นไม้หลังการปลูกโดยการรดน้ำด้วยระบบรดน้ำในแปลงปลูกป่านิเวศในช่วงระยะเวลา 2 เดือนแรก และติดตามการรอดของต้นไม้และปลูกซ่อมแซมต้นที่ล้ม และติดตามการเจริญเติบโตของต้นไม้

หน่วยงานความร่วมมือ

1. เทศบาลนครสงขลา อ.เมือง จ.สงขลา
2. ประชาชนในพื้นที่บริเวณหาดชลาทัศน์-ชุมชนเก้าเส้ง อ.เมือง จ.สงขลา และพื้นที่ใกล้เคียงอื่นๆ
3. หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการป้องกันและลดผลกระทบ

จากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล การกัดเซาะชายฝั่ง และพายุพัดพัง ด้วยหลักการปลูกป่านิเวศ และสามารถนำไปขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่อื่น

เพิ่มพื้นที่สีเขียว

ในชุมชนท้องถิ่น ณ หาดชลาทัศน์-ชุมชนเก้าเส้ง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การมีส่วนร่วม

กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคเครือข่ายประชาชน และแนวทางการบูรณาการ การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลเพิ่มเติม

โครงการพื้นที่สีเขียวและป่านิเวศในเมือง กลุ่มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
โทรศัพท์ : 02-577-4182 ต่อ 1105 E-mail : ecoforest.ertc@gmail.com

